روزنامه شرق

یکشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۴ • ۲۱ رجب ۱۴۳۶ • ۱۰ می ۲۰۱۵

سال دوازدهم • شماره ۲۲۹۶ • ۲۰صفحه • ۱۰۰۰ تومان

پاسخ نمایندگان میانه‌رو به مانورر سانه‌ای تندروها:

ظریف ساقدوش نمی‌خواهد

گروه سیاسی: نمایندگان مجلس امروز پس از تعطیلات ۱۰ روزه صحن بهارستان، درحالی پا به صحن می‌گذارند که از روز گذشته دو جبهه متفاوت در میان آنها شکل گرفته است. مخالفان مذاکرات هسته‌ای پس از تصویب نظارت بر اجرای توافق در سنای ایالات متحده آمریکا، سخن از تصویب طرحی مشابه در مجلس...

صفحه ۱۹

گفت‌وگو با خسرو پارسا

راه‌حل ناکجاآبادی آقای پیکتی

گروه اندیشه، ویژه کتاب: امروز اعضای صدک بالایی ثروتمندان جهان تقریبا دوهزار برابر ثروتمندتر از ۵۰ درصد پایینی جمعیت جهان‌اند. رسیدن به بالاترین میزان نابرابری در تاریخ و روند رسیدن به این نقطه، موضوعی است که در کتاب مفصل توماس پیکتی با انبوهی از آمار و نمودار درباره انباشت سرمایه در...

صفحه ۹

رئیس جمهوری:

حمله به یمن خطای استراتژیک بود

صفحه ۳

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدهادی خامنه‌ای:

روی کار آمدن احمدی‌نژاد تقدیر ما نبود، تقصیر ما بود

صفحه ۶

عکس: امیر جدیدی، شرق

در جلسه عصر امروز کمیسیون آموزش صورت خواهد گرفت

ورود مجلس به تخلف ۳۲ میلیاردی

صفحه ۲

برندهای ایرانی به دست چینی‌ها افتاد

فرش نایین و کاشان چینی

صفحه ۵

رسول منتجب‌نیا: نمی‌شود بگوییم خودسرها را نمی‌شناسیم

صفحه ۲

تیترها

پادشاه عربستان به آمریکا می‌رود

اعراب دلواپس این هفته در واشنگتن

صفحه ۱۹

معاون اجتماعی ناجا:

مظنون اصلی حادثه مهاباد اعتراف کرده است

صفحه ۱۷

محمدرضا خاتمی: اصلاح‌طلبان خود شرایط حضورشان را فراهم کنند

صفحه ۲

سرمقاله

گزینه‌هایی برای آینده سوریه*

محمدعلی سبحانی
دیپلمات سابق در سوریه و سفیر در لبنان

پروسه تبدیل اعتراضات مدنی به جنگ داخلی که سرانجام منجر به حضور نیروهای تروریستی القاعده و داعش در سوریه شد، عامل اصلی وضعیت آشفته‌ای است که در منطقه به‌وجود آمده است و مشخصا غم‌انگیزترین آن در سوریه نمود دارد. در این خلاصه بنابر این است که نگاهی به گذشته و حال و آینده سوریه داشته باشیم. اعتراضات و مطالبات مردم: شکی نیست که علت اصلی اعتراضات مردمی، حکومت‌های غیرانتخابی، فضای بسته، زندانی کردن مخالفان و فقر و فساد در سیستم اداری است؛ حوادثی که از ۲۰۱۱ شروع شد و بسیاری از حکومت‌های عربی را دربرگرفت، در سوریه نیز استمرار یافت. در این اعتراضات حکومت‌ها خود را در مقابل مردم دیدند و معلوم شد که دولت‌های عربی تا چه حد با مردم خود و خواسته‌های آنان بیگانه‌اند. منصفانه است اگر بگوییم در ابتدا فقط مردم در صحنه اعتراضات بهار عربی بودند، اما پس از برخورد نادرست حکومت‌ها، فضا عوض شد و استفاده از سلاح، جای فعالیت مدنی را گرفت و در نهایت برخی از دولت‌ها سرنگون شده و بعضی با چنگ و دندان و با کشتار باقی ماندند، اما مشکل تازه شروع شده بود. همه شاهد بودیم زمانی که مسئولان حکومت‌های قبلی کنار زده شدند شکاف‌های عمیق خود را نشان دادند و جنگ‌های خانمان‌سوز جای آرزوهای مردم در میدان‌های «تغییر» و «تحریر» را گرفت. جهان هرگز زیبایی آن روزها در پایتخت‌های برخی از کشورهای عربی را از یاد نخواهد برد که مردم عرب و در رأس آنها جوانان، اعتراضات مسالمت‌آمیز را با خواسته‌های دموکراتیک و اصلاح‌طلبانه به نمایش گذاشتند. فقط برای یادآوری، عنوان‌های برخی از مقالات روزنامه‌های عرب در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ را ذکر می‌کنیم که بیان‌کننده اراده و خواسته‌های ملت‌های عرب در آن روزهاست:

- این انقلاب‌ها برای دموکراسی است.
- آزادی و عدالت را در کنار هم می‌خواهیم.
- دولت دموکراتیک عربی، دولت همه مردم است.
- عدالت بدون حاکمیت قانون ممکن نیست.
- مردم، همه شهروندان عرب و غیرعرب، مسلمانان و غیرمسلمانان را شامل می‌شود.
- مخالفان باید به مبانی دموکراتیک پایبند باشند.
- توازن بین آزادی و عدالت بر اساس حقوق شهروندی و حقوق سیاسی و حقوق اجتماعی شکل می‌گیرد.
- خواست ملت‌ها، استقلال قوا و انتخابات آزاد است.
- آمده‌ایم از دموکراسی دفاع کنیم، نه آنکه به‌دنبال پست‌های سیاسی باشیم.

در همان مقطع، مقالات زیادی در مورد برابری زن و مرد نوشته شد و زن‌ها دوشادوش مردان در فعالیت‌های مدنی حضور یافتند.

آن سرباز یمنی در میدان تغییر، که گفت من آمده‌ام در اعتراضات شرکت کنم تا سرباز وطن باشم نه سرباز شخص، نیز از جمله زیبایی‌های آن دوران بود. باید تأسف خورد که امروز از این شعارها هیچ خبری نیست. میدان‌های تغییر و تحریر به میدان‌های جنگ تبدیل شده و همان نسل جوانی که با همه وجود، دغدغه دموکراسی و توسعه داشت، امروز در باتلاق نفرت و کینه و جنگ فرو رفته است. از خانم کرمان در یمن که صلح را از آن خود کرد و از حضور زنان خبری نیست. برادران آن‌گونه همدیگر را می‌کشند که گویی اهالی بهشت و جهنم هستند.

در سوریه چند گروه مخالف دولت هستند که هم با دولت می‌جنگند و هم با خودشان؟

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

روحانی روشنفکر

ابراهیمبای سلامی
جامعه‌شناس

سیدمحمود دعایی از سابقون مجاهدین و همزاد انقلاب اسلامی است. او بعد از انقلاب توأم با تلاش بی‌وقفه‌اش، سکوت طلاگونه‌ای دارد. در آیین نکوداشت او در کتابخانه ملی ایران، بسیاری از بزرگان گرد آمدند و برخی در وصف دینداری، وفا و صفای کم‌نظیرش سخن گفتند، اما کمتر به مجاهدت‌های اندیشه‌ای، عرفانی و روشنفکری او اشاره شد. در اوضاع کنونی که بسیاری از روشنفکران انتظار اظهار و اجرای وجه رحمانی دین را دارند و در دشواری‌های خود سراغ کسانی چون سیدمحمود دعایی می‌روند، افرادی از این دست تعدادشان اندک است، ولی سخاوتمندانه و با همان رویکرد سال‌های اول انقلاب فارغ از هرگونه جناح‌نگری به دلداری و حل مشکلات مردم می‌پردازند. دعایی در بسیاری از ناملایمات سپر بلای فرهیختگان شده است و در مراسمات، تجلیل‌ها و یادبودهای شخصیت‌های علمی و فرهنگی جامعه ایرانی، از هرگروهی که باشند حضور می‌یابد. او استوانه محبوبی برای اهالی قلم و مطبوعات است و بیش از ۳۰ سال است که مسئولیت مدیریت قدیمی‌ترین روزنامه پرتیراژ ایران را بر مدار میانه‌روی برعهده دارد. اهل هنر برگرد او جمع می‌شوند و او را پناهگاهی برای دغدغه‌ها و دل‌مشغولی‌های خود می‌دانند. وقتی در «همایش نهانخانه دل» در تجلیل از استاد عثمان خوافی، به عنوان یک روحانی در جمع اهالی موسیقی حضور یافت، شوق دیدارش فریاد از نهاد هنرمندان برآورد و عثمان نیز بارها گفته است که عاشق این سید روحانی است. گلرخسار صفی، شاعر بلندآوازه و مادر ملت تاجیکستان، همواره در اولین سخن خود درباره ایران سراغ سیدمحمود دعایی را می‌گیرد و در هر سفر بر سفره ساده و باصفای او میهمان می‌شود. او بسیاری از بزرگانی چون دکتر محمدحسن گنجی را در زمان حیاتشان گرامی داشت و بعد از ده‌ها سال غبار غربت را از رساله دکترای پدر جغرافیای ایران زدود و در مراسم وفات او و ده‌ها نفر از بزرگان علم، فرهنگ و هنر این سرزمین متواضعانه شرکت کرد و نماز خواند. اگر روشنفکری را بر محور رهایی از تعصب و گشودن چتر دانش، بینش و عقلانیت فرهنگی در برخورد با آرا و افکار دگراندیشان تعریف کنیم و گمان نکنیم که فقط ما هدایت شده‌ایم و بر این طریق تاکید شود که امکان رستگاری برای آنان که به غیر از دیدگاه ما می‌اندیشند نیز وجود دارد و از خودبینی پرهیز شود، لاجرم امکان رشد و تبلیغ برای باورهای ما نیز گسترش خواهد یافت. سیدمحمود دعایی را می‌توان از آن دست روحانیون دانست که باوجود آنکه پایه دانش و اعتقادات آنها در نظام سنتی دانش و حوزه‌های علمی شکل گرفته، دلبسته ابقا وگسترش دین در جامعه مدرن هستند. در رویکردی دیگر بی‌تردید دکتر علی شریعتی ایدئولوگ و سمبل روشنفکری و بیدارگری در فرآیند انقلاب اسلامی ایران است و تا آنجا که می‌دانیم سید محمود دعایی تنها روحانی‌ای است که با اجازه امام‌خمینی(ره) برای تشییع جنازه او از نجف به دمشق می‌رود و دعایی همواره از نظر مثبت امام(ره) نسبت به دکتر شریعتی سخن گفته است.

یادداشت . جهان

انتخابات عمومی بریتانیا، درس‌ها و دورنمای پیشِ‌رو

مجید تفرشی
تحلیلگر مسائل بریتانیا

انتخابات سراسری ۲۰۱۵ بریتانیا، با یک شگفتی دور از انتظار و کسب اکثریت پارلمانی توسط حزب حاکم محافظه‌کار به پایان رسید. پیروزی دور از انتظار محافظه‌کاران به رهبری «دیوید کامرون» در شرایطی به دست آمد که عدم دسترسی به اکثریت آرای رای‌دهندگان توسط احزاب اصلی رقیب، از معدود مواردی بود که همه احزاب در تحقق‌یافتن آن با یکدیگر هم‌نظر بودند و اغلب گزینه‌های مورد بررسی، حول محور نحوه آرایش دولت ائتلافی، بحث‌وبررسی می‌کردند. تاکتیک و استراتژی حزب محافظه‌کار و نحوه مدیریت دولت ائتلافی طی یک سال گذشته، در سه جهت مبارزه با برنامه‌های انتخاباتی احزاب کلاسیک رقیب کارگر و حزب لیبرال‌دموکرات از یک‌سو و احزاب نوظهور چپ و راست از قبیل نئوفاشیست‌های «یوکیپ» و حزب سبز متشکل از چپ‌گرایان سابق از سوی دیگر و همچنین احزاب پرقدرت محلی به‌خصوص حزب ملی اسکاتلند، در شرایطی تحقق یافت که برای بسیاری از ناظران، نه‌تنها امیدی به کسب اکثریت مطلق برای محافظه‌کاران متصور نبود، بلکه حتی برخی در دولت احتمالی ائتلافی نیز جایی برای یاران کامرون نمی‌دیدند. «کارگر» به رهبری اد میلیبند امید زیادی به پیروزی در این انتخابات داشت، ولی بسیاری از تحلیلگران، نه‌تنها سیاست‌های انتخاباتی حزب کارگر را ناکافی و ناکارآمد ارزیابی کردند، بلکه اد میلیبند را فاقد شایستگی و کاریزمای لازم برای پیروزی در این انتخابات می‌دانستند. تلاش نافرجام میلیبند برای کسب پیروزی در انتخابات نخست‌وزیری بریتانیا، دومین کوشش یک رهبر یهودی برای رسیدن به این مقام طی سال‌های اخیر بوده است. پیش از این نیز شکست مایکل هاوارد، رهبر اسبق حزب محافظه‌کار، نشان داد سوای مسائل دیگر، اکثریت مردم بریتانیا همچنان اقبال چندانی برای یک نخست‌وزیر یهودی ندارند. تنها نخست‌وزیر یهودی‌زاده تاریخ بریتانیا، بنجامین دیزرایلی بود که در دوران سلطنت ملکه ویکتوریا، قبل از رسیدن به‌عنوان صدراعظمی، از آیین یهود به مسیحیت تغییر دین داده بود. بی‌گمان، بزرگ‌ترین بازنده این انتخابات، حزب لیبرال‌دموکرات و رهبر مستعفی آن نیک کلگ بودند که نشان دادند فروختن آرمان‌ها، آموزه‌ها و سیاست‌های اعلام‌شده حزبی، برای مشارکت در قدرت سیاسی به هر قیمتی، چگونه می‌تواند اساس یک حزب سوم در حال رشد و کسب محبوبیت گسترده را زیرورو و اعتماد گسترده هواداران را از خود سلب کند. مورد حزب ملی اسکاتلند نیز قابل‌توجه است. از یک‌سو گسستن این حزب از ائتلاف تاریخی با حزب کارگر و از سوی دیگر شکست حقارت‌بار در همه‌پرسی برای ماندن یا گسستن از بریتانیا، می‌توانست عاملی برای فروپاشی یا دست‌کم دست‌کشیدن مردم اسکاتلند از حمایت از آن حزب باشد. بااین‌همه، شیوه مدیریت بحران حزب، تغییر رهبری و گذار عاقلانه از شکست همه‌پرسی، این حزب را به حزب بلامنازع کل اسکاتلند و بزرگ‌ترین پیروز منطقه‌ای در تاریخ انتخابات‌های دهه‌های اخیر در بریتانیا تبدیل کرد.

ادامه در صفحه ۸

حرف اول . ورزش

عملکرد سؤال‌برانگیز

مهدی زعیم‌زاده

قبل از استقرار محمود گودرزی در ساختمان سئول، ورزش ایران ۱۲ سال از اینکه فرد اولش بیگانه با ورزش بود متضرر شد. محسن مهرعلیزاده، محمد علی‌آبادی، علی سعیدلو و محمد عباسی هریک در دوره ریاستشان، بعضا تصمیماتی گرفتند که خسارت قابل‌توجهی به ورزش وارد کرد. این‌بار پس از انتخاب یک چهره ورزشی به‌عنوان وزیر ورزش و جوانان این امیدواری به‌وجود آمد که دیگر شاهد تصمیمات زیان‌بار، اظهارنظرهای نسنجیده و خودزنی در سطح کلان نخواهیم بود. صحبت‌های محمود گودرزی درباره کارلوس کی‌روش و انتقاد از اینکه چرا دولت اجازه دخالت در امور فدراسیون فوتبال را ندارد، حرف‌هایی است که اگر در دولت قبل گفته می‌شد جای تعجب نداشت. اظهارنظر چهارشنبه آقای وزیر درباره سرمربی تیم ملی آن‌چنان فضای فوتبال و تیم ملی را دگرگون کرد که باخت ۸-صفر مقابل عراق هم نمی‌توانست چنین کاری کند. بعد از آن واقعه چهارشنبه، مسئولان وزارت تلاش کردند تا به هر طریقی که شده، مسئله را جمع کنند. وزیر عنوان می‌کند نامی از کی‌روش نبرده. یقینا منظور گودرزی از آن صحبت‌ها علیه مربی خارجی و استفاده از عبارت «لمپن بین‌المللی» قاعدتا مربی خارجی تیم ووشوی بانوان نبوده و آن آدرس فقط به کی‌روش می‌رسد. سؤال اینجاست هدف وزیر از این حملات کم‌سابقه چیست؟

ادامه در صفحه ۱۸

از جدیدترین مدلهای
ماکسیم
maxim®
COLLECTION
دیدن فرمایید
پوشاک نسل امروز ... و فردا

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۰۴۶۸
۸۸۱۹۳۹۷۹

شرق با همکاری انتشارات پیام امروز منتشر کرد
شانه بر موی سپید
روایت‌ها و گفتارهایی از ماندگاران فرهنگ ایران
تخفیف ویژه نمایشگاه
نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران
شبستان | سالن ۲۶ | غرفه ۲۵ | انتشارات پیام امروز

هاکوپیان
کلکسیون دامادی و مجلسی
با استایل و پارچه‌های ایتالیایی
در فروشگاه‌های سراسر کشور
۰۲۱-۸۸۸۲۳۴۱۲
HACOUPIAN.NET